Изјава високог представника Кристијана Шмита: Пакет функционалности

Поштовани грађани и грађанке Босне и Херцеговине,

Хвала вам! Честитам!

Данас сте дали свој глас и одлучили ко ће вас представљати и ко ће се борити за ваше интересе у наредне четири године.

Желим захвалити свима који су дали све од себе како би се осигурало адекватно спровођење избора и како би се заштитио интегритет изборног процеса. Лично сам се увјерио да је то био случај у већем дијелу земље и на већини гласачких мјеста.

Када говоримо о интегритету изборног процеса, имам кратку, али веома јасну поруку за оне који имају лоше намјере или су демонстрирали лоше понашање: имајте на уму да ћемо искористити сва расположива средства да то откријемо и казнимо.

Бирачима, вама, желим да кажем да, док сте ви били на гласачким мјестима и гласали, ја сам донио одлуке које ће осигурати да се ваш глас рачуна и да ваша демократска воља буде испоштована.

Ви сте демократским гласањем показали своју одговорност. Сада, ваша гласачка воља мора бити испоштована – оно што мора услиједити је брзо формирање влада, парламената и правосудних институција, које морају бити спремне да се одмах ухвате у

коштац са бројним озбиљним питањима која се налазе пред овом земљом и њеним грађанима.

То је потребно како би БиХ могла напредовати на свом путу ка кандидатском статусу за ЕУ.

Сви ми, а посебно они који су изабрани на овим изборима, морамо се боље припремити да изборимо битку против корупције и непотизма. Бићу чврсто на страни оних који се боре за овај узвишени циљ.

Сви знамо да велики број младих и способних људи остављају своје родитеље и пријатеље, напуштају свој дом, углавном зато што не вјерују да могу остварити своју будућност у Босни и Херцеговини.

Али, млади моји пријатељи, да се обратим и вама, ова земља вас треба. Дајте да радимо на томе да побољшамо услове како бисмо вас задржали овдје.

Нажалост, превише времена је изгубљено. Неопходним законодавним или извршним одлукама недостаје транспарентности или се оне једноставно блокирају и не спроводе.

За судбину ове земље кључно је да више не буде блокада.

Због тога сам наметнуо мјере које ће унаприједити функционалност институција у Федерацији БиХ. Оне ће омогућити свим грађанима да се њихов глас чује и осигурати им да их заиста и представљају они које су изабрали.

Измјене које сам данас увео неће утицати на гласове које сте дали. Ово су ваши избори. Оне се не односе на директне изборе већ на пост-изборне преговоре о страначким коалицијама те успостављање индиректно изабраних тијела.

Да будем јасан, ово није и не може бити велика реформа Изборног закона која је још увијек неопходна и нашироко дискутована. Снажно препоручујем да се ове двије ствари посматрају одвојено. Тај посао тек треба да се обави и ја сам

спреман урадити свој дио како бих то подржао.

Моје одлуке ће помоћи да ова држава буде у стању припремити ове разговоре на демократски начин и да дају резултате.

Ово такође није имплементација одлука државних и међународних судова. То је и даље неопходно учинити што је прије могуће. Да сам могао, односно да имам право да то урадим, ја бих то већ урадио. Међутим, право да се мијењају одредбе дејтонског устава државе је искључиво право Парламента БиХ.

Мој хитан захтјев данас изабраном сазиву Парламента БиХ јесте да брзо усвоји одлуку о којој се већ више од десет година само расправља, која се чека, о којој се само изричу бујице ријечи без икаквих посљедица: имплементирајте пресуде Сејдић-Финци, Зорнић и све друге одлуке суда у Стразбуру и судова у Сарајеву. Ја ћу бити у том тиму и помагаћу, јер ово захтијева много рада и промишљања.

У протеклих неколико седмица, о овим мјерама сам разговарао са многим политичким лидерима, академицима, представницима организација цивилног друштва, представницима међународне заједнице. Различите политичке странке су представиле своје приједлоге како да се унаприједи функционалност државе и Федерације БиХ.

Они су истакли своје забринутости и дали идеје о томе како земљу и народе одржати заједно. Доста тога сам узео у разматрање.

Међутим, домаћи лидери, нажалост, нису могли постићи консензус о тим питањима између себе. У одсуству домаћег консензуса и у складу са мојим мандатом те имајући у виду потребе људи, ја сам размотрио одлуке и данас их донио.

Одлукама се уводе механизми за деблокаду и строго утврђени рокови, чиме ће се осигурати функционалност Федерације БиХ. Многе процедуре су поједностављене. Уведени су рокови. И постоје посљедице у случају игнорисања ових рокова.

Након данашњих одлука, ниједна политичка странка, нити било који изабрани званичник, неће више моћи држати Федерацију таоцем.

И очекујем од свих посвећеност заједничком раду у конструктивном духу.

Унио сам у Устав и захтјев за обавезну сарадњу, што је основа за просперитет свих.

Да будем јасан: Нико не може наредити вољу да се заједнички ради у име кантона, ентитета и државе. Као предуслов за успјех, неопходан је ментални и морални заокрет у главама појединих људи и политичара овдје у Босни и Херцеговини.

Такођер сам додао уставну одредбу којом се уводи право да свако може остварити директно учешће у политичком одлучивању, а посебно да млади имају право да изађу са својим интересима и потребама. Ово није засновано на етничкој припадности, али неће угрозити право конститутивних народа да штите своје виталне интересе. Али ово видим као хитно и неопходно како би се дао већи простор мудрости и посвећености грађана Босне и Херцеговине.

Постоји потреба да конститутивни народи задрже своје заштитне механизме, а да истовремено ти заштитни механизми не могу бити употријебљени за парализу система. Овом одлуком сам повећао број делегата у Дому народа. Тиме се омогућава расподјела мандата тако да се исправља презаступљеност сваког од три конститутивна народа у неким кантонима о чему је било ријечи у случају Љубић те у неким другим пресудама. Такође, сада по први пут Остали из свих кантона могу бити заступљени у Дому народа Федерације БиХ.

Ове одлуке имају за циљ спријечити парализу Федерације БиХ након избора. Зато то чиним и ове одлуке доносим данас. Не постоји начин да се угрози структура БиХ као јединствене, суверене државе, која се састоји од два ентитета, са три конститутивна народа и Осталима. И сви имају и требају имати

заштићена права. Потребна нам је култура дијалога и сарадње – функционалне структуре су основа такве демократске културе. Ми морамо прилагодити концепте из 1995. новој, отвореној и разумној младој генерацији. Свијет се промијенио и ми морамо прилагодити демократске вриједности!

Тако што ће осигурати да изборни резултати буду имплементирани, да нове владе буду формиране, да институције могу функционисати, да судије буду номиноване и именоване, данашње одлуке штите све грађане, све конститутивне народе и Остале.

Управо у овом тренутку, ево с моје стране једно размишљање и најава: странке, политичари и политички калкуланти који желе мислити да је блокада доношења одлука могућа као легитимно средство у мултиетничкој Босни и Херцеговини варају се и ја ћу у будућности користити све своје овласти да то деблокирам! У свим случајевима, ако буде потребно! У свим случајевима, ако буде потребно!

Захваљујем многима са којима сам размјењивао идеје, укључујући и оне са контроверзним приједлозима.

Вјерујем у конструктиван дијалог и позивам на учешће у том дијалогу. Захваљујем појединима на њиховом личном стрпљењу и конструктивним разговорима изван ока јавности. Увидио сам да ту има пуно мудрости и искуства и нудим сарадњу у будућности, на неки начин, нови приступ. И тај нови приступ мора да обухвати обичне грађане, невладине организације, људе из домена умјетности, пословне заједнице, наставнике и ученике, професоре и студенте.

Потребно нам је заједничко разумијевање са људима за Босну и Херцеговину у Европској унији. Позивам грађане да раде на овом. Ја ћу помоћи.

Мој први корак је ова одлука. Са овим одлукама, одговорни политички лидери могу сарађивати са Европском унијом, предсједником Мишелом, предсједницом фон дер Лејен и свим

Европљанима како би направили потребан напредак.

Вријеме истиче. Они морају остварити бољи статус Босне и Херцеговине као кандидата за европску интеграцију. Ја сам увјерен да то могу урадити заједно у наредним мјесецима.

У данима пред нама, неки ће износити своје тврдње у погледу тога ко је добио, а ко изгубио са овим одлукама. Доста тога ће бити бесмислице. Јасни добитници су људи ове земље и њихова мирна будућност.

Одлуке које сам потписао јутрос ступају на снагу објавом на званичној интернет страници OHR-а или у Службеном гласнику, у зависности шта буде објављено раније.

Све најбоље за Босну и Херцеговину!